

Адміністративні послуги:

вигідно громадянам, вигідно й державі

Віталій БУЛАТ

За роки незалежності України, напевно, тільки ледачий не говорив про те, що в країнах Європи, скажімо, відкрити свою справу можна протягом дня, а більшість довідок або дозвільних документів взагалі є можливість отримати, не виходячи з дому – за допомогою Інтернету. Також не таємниця, що зайва заформалізованість цих процесів у нас, з одного боку, відштовхує громадян від спроб зайнятися власним бізнесом, а з другого, – вирішення питань, пов'язаних з прискоренням паперової тяганини, стає благодатним ґрунтом для всіляких порушень, корупції.

Значно полегшує отримання підприємцями й бізнесом різноманітних дозволів на той чи інший вид підприємницької чи господарської діяльності перехід до надання дозвільних документів державними адміністраторами через дозвільні центри. Якраз 30 травня відзначив дворіччя роботи Єдиний дозвільний центр (ЄДЦ) у Харкові.

Як свідчить статистика, в Харкові зареєстровано близько 200 тисяч суб'єктів господарювання, від котрих надходять істотні внески до місцевого бюджету. «Основне завдання ЄДЦ, – розповідає **Ірина СИНІЦЬКА, заступник директора Департаменту підприємництва та споживчого ринку – начальник управління підприємництва та дозвільних процедур Харківської міської ради – державний адміністратор**, – створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу в місті. Наша стратегічна мета – розв'язання проблем під час отримання документів дозвільного характеру, зменшення часових рамок отримання документів, усунення перешкод для розвитку підприємництва та унеможливлення корупційних зазіхань з боку дозвільних органів».

Для цього відповідно до Закону України «Про дозвільну систему

у сфері господарської діяльності» з 2006 року в Харкові функціонував Центр з видачі документів дозвільного характеру. Потім з метою вдосконалення роботи та сприяння взаємодії місцевих і регіональних дозвільних органів та завдяки спільним зусиллям усіх гілок влади – міської, обласної та центрального рівня – 30 травня 2011 року в місті відкрили оновлений Єдиний дозвільний центр.

Працювати для людей

Нове приміщення ЄДЦ, де з максимальною зручністю розміщено 34 робочі місця для державних адміністраторів та уповноважених представників дозвільних органів, відповідає європейським стандартам, забезпечене сучасною комп'ютерною технікою останнього покоління та новітніми інформаційно-комунікативними технологіями.

Слід зазначити, що міська влада приділяє значну увагу роботі ЄДЦ, водночас до державних адміністраторів висуваються високі вимоги. Вони мають не тільки бути висококваліфікованими професіоналами, а й ставитися до людей доброзичливо, коректно. Відвідувачів центру суб'єкта господарювання вже на рецепції з усмішкою зустрічає державний адміністратор, який має змогу надати всебічну консультацію.

Адже його основним завданням є оптимізація надання документів дозвільного характеру. Завдяки комплексним заходам, новаціям, удосконаленню у ЄДЦ, суб'єкт господарювання сьогодні здає належний пакет документів приблизно за 15 хвилин та за 2 хвилини отримує документ дозвільного характеру.

Зовнішні підходи до приміщення і внутрішнє устаткування ЄДЦ пристосовані для осіб з обмеженими фізичними можливостями: встановлено пандуси, спеціальні електронні термінали, розширено проходи в залі приймання відвідувачів.

Нагадаємо, з початку 2012 року в Україні почав діяти принцип «єдиного вікна», згідно з яким сформовано концептуально новий порядок взаємодії органів влади та підприємців різних форм власності.

Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», який набув чинності з 1 січня 2012 року, запроваджено надання будь-яких документів дозвільного характеру суб'єктам господарювання виключно через державного адміністратора в ЄДЦ у прозорих умовах з чітко визначеними процедурами. Для мінімізації складностей і навантаження на державних адміністраторів під час переходу на таку систему приймання документів у Харкові для співробітників центру було організовано навчання.

Оскільки нова система функціонує відкрито, державний адміністратор, завдяки впровадженню сучасних технологій і максимальній алгоритмізації відповідних дій та процедур може спостерігати та контролювати весь процес проходження тієї чи іншої дозвільної справи – від подання заявки суб'єктом господарювання до отримання ним відповідного документа дозвільного характеру.

«Нині стосунки підприємців з ЄДЦ максимально спрощені, формалізовані і забирають мінімум часу, – розповідає про роботу свого колективу Ірина Синицька. – Чинне законодавство щодо дозвільної системи в сфері господарської діяльності передбачає чітку й недвозначну відповідальність чиновника за безпідставну відмову в задоволенні того чи іншого подання від суб'єкта господарювання. Сьогодні, по суті, розірвано прямий контакт між ним та конкретним чиновником. Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» визначено правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи і встановлено порядок ді-

яльності дозвільних органів, уповноважених видавати документи дозвільного характеру, що практично нівелює ймовірність виникнення безпідставних відмов у наданні відповідного документа дозвільного характеру в ЄДЦ».

Зазначмо ще одну особливість харківського ЄДЦ. Для вдосконалення системи взаємодії державних адміністраторів та дозвільних органів за «принципом організаційної єдності» та проведення роботи зі збільшення найменувань дозвільно-погоджувальних документів, які видаються через ЄДЦ, між міськрадою та обласною державною адміністрацією підписано «Меморандум про співробітництво щодо організації видачі документів дозвільного характеру через Єдиний дозвільний центр Харкова». Його, крім того, затверджено рішенням сесії міської ради.

Статистика свідчить, що до ЄДЦ звернулося 89,2 тисячі суб'єктів господарювання, що на 69,1% більше, ніж 2011 року. Видано 22,5 тисячі документів дозвільного характеру, що також на 12,5% більше. Порівняно з попереднім роком у 2012-му на 45,6% зросла кількість наданих консультацій, що склало 30,9 тисячі.

Наступним кроком спрощення оформлення документації відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги» стало відкриття Центру надання адміністративних послуг, який об'єднаний з Єдиним дозвільним центром. Центр створено за рішенням сесії як робочий орган Харківської міської ради в червні минулого року. Також було укладено угоди про співробітництво облдержадміністрації та міської ради стосовно організації надання адміністративних послуг у Центрі надання адмінпослуг Харкова та про співробітництво міської ради і суб'єктів надання адмінпослуг Харківської області.

Оцінку дають незалежні експерти

З метою здійснення постійного моніторингу за дотриманням прав і законних інтересів громадян, суб'єктів підприємницької діяльності під час надання послуг у Єдиному дозвільному центрі з отримання документів дозвільного характеру в листопаді 2012 року підписано відповідний Меморандум про спільну діяльність Харківської облдержадміністрації, міської ради та 5 громадських організацій підприємців, які виявили бажання взяти участь у вказаному заході.

Представники громадських організацій постійно здійснюють моніторинг та щомісяця звітують про результати опитування й анкетування в ЄДЦ за такими критеріями: кількість опитованих суб'єктів господарювання, ефективність роботи ЄДЦ, зручність графіків роботи ЄДЦ, рівень підготов-

ки державних адміністраторів; оцінка організації обслуговування.

До речі, за результатами опитування відвідувачів аналогічних центрів у 10 містах України – Києві, Дніпропетровську, Львові, Харкові, Рівному, Хмельницькому, Черкасах, Полтаві, Луганську, Миколаєві, – проведеного на замовлення Центру політико-правових реформ Фондом «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва», харківський ЄДЦ отримав найвищу оцінку.

Залишається додати, що відкриття Єдиного дозвільного центру – це значний крок на шляху лібералізації та розвитку бізнесу в харківському регіоні, що є основою для залучення потенційних вітчизняних та іноземних інвесторів і тим самим слугує запорукою майбутнього економічного зростання Харківщини загалом. Основні досягнення ЄДЦ, як то кажуть, на поверхні: максимальна прозорість дозвільної процедури, мінімізація витрат часу суб'єктом господарювання під час відвідування ЄДЦ, якнайбільша пропускна спроможність ЄДЦ, нівелювання корупційних взаємовідносин суб'єктів господарювання та дозвільних органів.

По одезі зустрічають...

Нині харківський ЄДЦ єдиний в Україні має свій так званий *dress-code*. Ініціював його запровадження міський голова Геннадій Кернес: було схвалено стиль одягу для державних адміністраторів, зовнішній вигляд яких серед важливих складових успіху роботи центру. Це також атрибут високого статусу центру. Коли відвідувачів зустрічають симпатичні та привітні державні адміністратори, одягнені в красиву форму, то в них одразу виникає почуття довіри, впевненості, солідності. До того ж в одязі домінує зелений колір, колір нашого міста. Цікавим елементом гардеробу є, зокрема, галстук зеленого кольору, на кінцях якого вишиті герби Харкова та області, що уособлює єдність міста й регіону. Ця форма припала до душі не тільки співробітникам центру, а й їхнім відвідувачам.

Ідуть за досвідом

За два роки роботи ЄДЦ по досвід до Харкова приїздили майже всі керівники дозвільних центрів України, зокрема, з Донецька, Львова, Івано-Франківська, Києва.

До того ж Центр надання адміністративних послуг Харкова приймав іноземні делегації з різних країн світу та СНД.

За словами Олександра Саснка, координатора державного Координаційного центру з упровадження економічних реформ в Україні, до кінця 2013 року в країні буде створено 684 центри надання адміністративних послуг. Такі офіси відкриють у кожному районі та містах обласного значення.

Про...

Від порушення до порушення

Севастополь став в Україні новатором у порушенні містобудівних умов під час зведення двох 16-поверхових будинків на місі Кришталевої. Про це журналістам розповів начальник управління містобудування та архітектури Севастопольської міськдержадміністрації Юрій Складенко.

Він зазначив, що за дорученням голови СМДА Володимира Яцуби було вивчено всі проблемні забудови, відведення землі під які здійснено з порушенням законодавства. Стосовно деяких із них планується розірвання договорів оренди. Нині з'ясовують, у який спосіб із 2005-го по 2011 рік ці землевідведення відбувалися.

«Ми впродовж півроку разом із прокуратурою ретельно працюємо стосовно порушень в історичній частині міста. Це такі об'єкти, як Капітанська, 12 і 14. Тут кричущі порушення полягають у тому, що містобудівні умови під будівництво двох 16-поверхових будинків видано без зміни цільового призначення земельної ділянки й без урахування раніше виданих рішень міськради про обмеження поверховості в історичній частині міста», – розповів головний архітектор Севастополя.

Наприкінці минулого року було підготовлено наказ про скасування містобудівних умов щодо цих об'єктів через виявлені порушення. «А місяць тому замовник подав позов, щоб скасувати наказ управління архітектури, що не передбачений законодавством. Справді, коли готувався закон про регулювання містобудівної діяльності, ніхто навіть уявити не міг, що містобудівний звід обмежень може бути виданий із порушеннями. Міністерство не підтвердило жодного факту, який свідчив би, що в Україні таке сталось. Севастополь виявився лідером на цьому об'єкті», – заявив Ю. Складенко.

Він додав, що Адміністративний суд Севастополя своїм рішенням дозволив продовжити будівництво близнюків-багатоповерхівок. За його словами, адміністрація не подавала апеляції на це рішення, бо «в нас немає пункту, щоб сказати, що вони не праві».

«Це питання нині розглядається Міністерством регіонального розвитку як прецедент, коли містобудівні умови було видано з порушенням, а в законі нічого не сказано про те, як їх можна анулювати», – зауважив начальник управління архітектури.

Л. П.